۲۲۳۸
M

اوشاق نغمه‌لری

آذربایجان ادبیاتی ❷

۳/۵ تومن

آنا نشر
تبریز : شریعتمداری خیابانی ، انگجی پاسازی

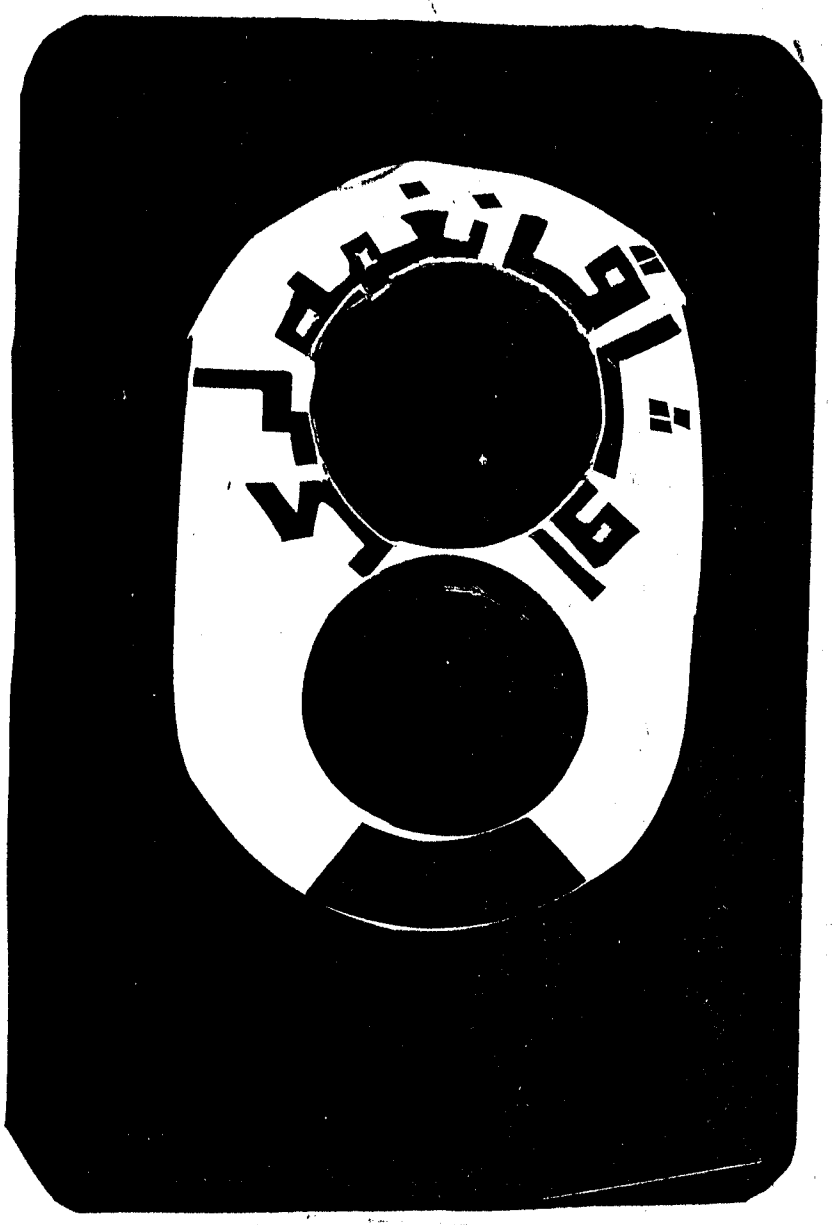

۴۱۷۳۴
اهدایی

اهدایی
دکتر حمید نطقی

اوشاق نغمه‌لری

♠ **اوشاق نغمه‌لری**
♠ آذربایجان فولکلوری
♠ ایلک چاپی ۱۳۵۸ ، یازدا
♠ **آنا** چاپ و نشر تشکیلاتی

اوشاقلار !

بو کتاب ؛کی سیز گول بالالارا تحفه
ایتمیشیک سیزون گوللی چیچک لی و
افسانه‌لی دنیا زا قابل دگیل آمما سیز بیلمیر.
سیز بیزیم نه‌قدر قاباقیمزدا مشکلات وار .
گلن دفعه‌لر انشاءِ اله عوضین آچاروق.

اوغلوم

آی آفرین ، گُل اوغلوم ،
گُل اوغلوم ، سُنبل اوغلوم ،
اوغلوم ، اوغلوم ، ناز اوغلوم ،
درسینده‌ن قالماز اوغلوم ،
قلمینی ، آل اله ،
بیر یاخشی خطّ یاز اوغلوم .
اوغلوم گئده‌ر مکتبه ،
اوخور ، چاتار مطلبه ،
درسین اوخور ، روانلار ،
نه اوخویدبدو آنلار .
داش ٔاسته چیچک قازار ،
مشقینی گؤیچک یازار .
گُموشده‌ندی داواتی ،
قلمی وار بش ، آلتی ،
قلمداني شکیللی ،

قلمی خاللی ، میللی ،
دفتری وار تَرتَمیز ،
کیتابی اوندان عزیز .
کاغئذلاری رنگ برنگ ،
اوغلوم ، گتیر ، یاز گؤرەك
اوغلوم سَحردەن دورار ،
آل ـ اُوزونو تمیز یویار ،
اُوزونه گلاب ووراز ،
ساچینی ، بیرچین دارار ،
پالتار لارئنی سیلر ،
مکتبه گؤیچك گئدەر .
اوغلومون آدی عزیز ،
اوستو ـ باشی تَرتَمیز ،
اوغلوم هَر کسی گؤرەر ،
باش آیب سلام وِرەر .
اوغلوم کُوچه ده قاچماز ،
هِـــچ کسیله ساواشماز .
اوغلوم ایته داش آتماز ،
آتئب گُناهه باتماز ،

میلـَچیه اِتمز آزار ،
میلـَچیینده جانی وار .
پیشیکلری هِـــچ ووزماز ،
سِر چلـَره تور قورماز ،
آی آفرین ، گُل اوغلوم ،
گُل اوغلوم ، بلبل اوغلوم ،
درسین اوخو ، روانلا ،
سونرا دانئش ، گول اوغلوم !

***

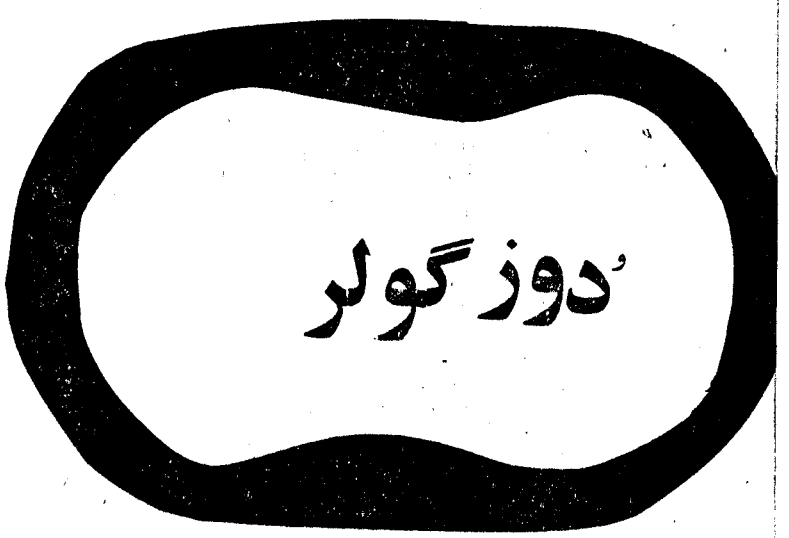
دوز گولر

آ ، تشتی ـ تشتی

آ ، تشتی ، تشتی ، تشتی✱
آغاجدان آلما دوشدو ،
آلمانئن یانی زده ،
زده‌نی یمز گده ،
چوبان چولده گزیردی ،
داوارلارئن دوزور دو .
چوبان قویونا گیدەر ،
گوپیی آدام دیدەر ،
قاباغئندا اوچ گچی ،
هانی بونون ارکجی ،

✱ بو ماهنی بعضی محال لاردا « بشدی ، بشدی ، بشدی ، ها بشدی » ایله باشلانار .

ارکج قازاندا قاینار ،
قنبر بوجاقدا اوینار .
قنبر گیتدی اودونا ،
قارغی باتدی بو دونا ،
قارغی دمه ، قمیشدی ،
بش بارما غئم گوموشدو .
گوموشو وردیم تاتا ،
تات منه داری وردی ،
دارئنی سپدیم یره ،
داری بیتیب گو یره ،
یرەن داری گو یردی ،
بیچینچی گلدی دردی ،
بیچین چی حضرتقولو ،
جیبینده واردی پولو .
حضرتقولو بنّادی ،
آروادئنی دانّادی ،
آروادی جاها نبانی ،
بونون چارشاوی هانی ،
چارشاوی جثریلثبدی ،

چارشا و ئنی یاماما ،
جاهان گِدیب حا ما ما ،
حامامئن سویو ایستی ،
ایستی سودا نه پیسدی
تِل پَری اونون قئزی ،
پالتارلاری قئرمئزی .
اوغلونون آدی خئدئر ،
الینده کی دَهره دیر ،
خئدئر بگ‌ین دَهره سی ،
تِل پَرینین جَهره سی ،
جَهره دِمه ، اَساسدی ،
دَهره دِ مه ، الماسدی ،
تِل پَری یونو دارار ،
خئدئر بَگ اودون یارار .

***

آ ـ تَشتی

آ ـ تِشتی ، تِشتی ، تِشتی ،
ووردوم گیلانی کشدی ،
ایکی خوروز ساواشدی ،
بیری قانا بولاشدی .
قان گتدی چایا دُوشدو .
چایدان گؤیَرچین اوشدو ،
گؤیرچین آلاپاختا ،
یوواسی قلبی ، تاختا ،
گورُوم اونو کیم وورسا ،
قان قوسسون لاختا لاختا

***

کسیبدی

الیمی پیچاق کسیبدی ،
دسته پیچاق کسیبدی ،
یاغ گیترین ، یاغلیاق ،
بال گیترین ، بال لایاق ،
دسمال گتیرین باغلایاق ،
دسمال ده‌وه بوینوندا ،
ده وه شیروان یولوندا ،
شیروان یولو لیل باغلار ،
دسته دسته گل باغلار ،
او گلون بیرسین اوزیدیم ،
تل لریمه دوزیدیم ،
قاردا شئمئن تویوندا .
اوتوروب ـ دوروب سؤزه‌یدیم .

***

اوستو بو دو

اوستوبودو ها اوستوبودو ،
او گیشی منیم دوستو مودو ،
گتدی گیلانا گلمدی ،
یا یلئغئم آلدی ، ورمه دی ،
یا یلئغئمئن اوجو قارا ،
یوللادئم اما میارا .

*

ایما میاری اولدور دولر ،
آغ شالا گیدیر دیلر .
آغ شالئن ساچاقلاری ،
زیل قارا بوجاقلاری ،
ووردوم ، صاندئق آچئلدی ،
اینجی ، مرجان ساچئلدی

*

اینجی ، مرجان فیل ـ فیلی ،

گل اوخو بیزیم دیلی ،
بیزیم دیل اُوروم دیلی ،
اورومدان گلدن آتلار ،
آغزئندا یویه‌ن چاتلار ،
حیوانئن آغاجلاری ،
وار گیتر مز باشلاری ،
وور دوم باشی اُوزولدو ،
ال یایلاغا دُوزولدو ،
ال یایلاغدان گلینجه ،
یاری جانئم اُوزولدو ،

***

اکیل ـ بکیل

اکیل ـ بکیل قوش ایدی ،
آغاجا قونموش ایدی ،
گیتدیم اونو دوتماغا ،
او منی توتموش ایدی ،
میدانا سالمئش ایدی ،
میدانئن آغاجلاری ،
ده‌ن گتیریر قوشلاری ،
چیر چچکدیم ، یول آچدئم .
قئزئل گئله دولاشدئم ،
بیر دسته گئل ده ر مه میش ،
نه نه م گلدی ، من قاچدئم .

***

حامام حامام ایچینده

حامام حامام ایچینده ،
قلبیر سامان ایچنده ،
ده وه دَللك لیك ایلرد ،
کُهنه حامام ایچینده .
قارئشقا شئلاّق آتدی ،
ده وه نین بودو باتدی .
حامامچئنئن طاسی یوخ ،
بالتاچئنئن بالتاسی یوخ ،
اوردا بیر تازی گؤردوم ،
اونوندا خالتاسی یوخ .
گؤنلرین بیر گؤنونده ،
مـّمد نصیر تینین ده ،
شاه عابـّاس جنـّت مکان .
تَره ذییه وردی تکان ،
ایکی قوز ، بیر گیرده کان .
میلچك مینديك ، چای کچدیك،
یابینان دوغا ایچدیك .

* * *

* * * * * * * * * * * * * * *

حیوانلارا و قوشلارا دایر

* * * * * * * * * * * * * * *

تولکو ، تولکو ،
تولکو ، تولکو ، تـُونبکی ،
قویروق اُوسته لینبکی ،
اَصلان آلا آغامئز ،
قاپلان قارا قاغامئز ،
چاققال بزیم چاوشئمئز .
آلا قارغا جارچئمئز ؛
ساغساغان خبر چیمیز ،
قویوق بیزیم چرچیمیز ،
ایلان بیزیم قمچیمیز .
ساری بابادا گزَه رَسن ،
ساری بوغلارین بؤره رَسن ،
بیر چوماق ووَرام اُولدرَسن ،
تولکو ، تولکو ، تولکو ، سنی ،

اُولدوره رلر بیل کی سنی .
تولکو ، تولکو ، تـُونبکی ،
قویروق اُوسته ُلنبکی .
آیی آخماق ،
دونوز توخماق ،
قورد اولماووش
چاققال چاووش ،
ایلان قامچی ،
توسباغا چاناق ،
بیز اونا قوناق .

پیشیك

بیر َال چکیپ ِبلیمه ،
کیم یاپشار َالیمه ،
آرخام ِیره قویولماز ،
َدریم َبرکدی سویولماز .
یـُوکلر اُوستو ِیایلاغثم ،
کورسو آلتی قشلاغثم ،
گـَلین ِورير قایماغی ،
قاری چالثر قویماغی ،
چـُولده گزَمك بیلیرەم ،
سودا اُوزَمك بیلیرەم ،
من مونجو غو گؤتورَەم ،
ِتز یانثغا یتیـّرەم .

جؤجه لریم

جؤجه لریم بیره ر ـ بیره ر ،
سویو گؤروب یاخئن گله ر ،
ایچه ر ، گیده ر ، اشه‌له‌نر .
ییه ر ، ایچه‌ر جؤجه لریم .

✶

جؤجه لریم بز کلیدی
بز کلیدی ، دؤز کلیدی ،
ساری ، چیل چیل ، هر رنگ لیدی.
ییه‌ر ، ایچه‌ر جؤجه لریم ،
دویوب قاچار جؤجه لریم .

✶

جؤجه لریم جئوئلداشار ،
قاناد چالار ، پئرئلداشار ،
آنالاری قئرئلداشار .
ییه‌ر ، ایچه‌ر جؤجه‌لریم .
دویوب قاچار جؤجه‌لریم .

* * *

پئس پئسا خانئم

قارادان ، خارادان دون گییب اینینه ،
او جون قایتارئب سالئب چینینه ،
تؤکؤبدو اؤزونه قارا تل لرین ،
یویوب ترتمیز ، آپ ـ آری آللرین .

✶

چکیب گؤزلرینه قارا سرمه‌لر ،
سالئب باشئنا ابرولر ، تیرمه‌لر ،
خورامان ، خورامان کی رفتار ادیر ،
اؤ رفتارا سروی گیریفتار ادیر .

✶

گاه باخئر سولونا ، گاه دا ساغئنا ،
گاه دا قولونداکی زر قول باغئنا ،
دوروب هرطرفه باخئر نازیله ،
دییر بو سؤزلری خوش آوازیلن :
« گدیره‌م اره ، من گدیره‌م اره ،
ار اولماسا آخئر گدیره‌م گورا » .

✿ ✿ ✿

سیچان سولوب بی

گیینیب سولوب بی جبّه سنجاندان ،
بزنیب ، دوزنیب دی هر یاندان ....
آتئب دالئنا قویروغوق شیرکیمی ،
قولاقلارئنی دیك توتوب تیزکیمی ،
گلیر ناله ایله بیلمیر سن کیمدی بو ،
کی هانسی ویلایتده حاکیمدی بو .
یدییی قووورما ، کره ، بال ، فطیر ،
یووادان چئخیب نازیلن یول گدیر ،
بوروب بئغلارئن رستمی - زال تك ،
دوروب توکلری اوخ کیمی تك - تك ،
دوشو آغ ، گؤزو قارا ، آرخاسی بوز ،
دیشی اینجی تك ، آغزئنا یوخدو سؤز .
قارا گؤزلرین سئوز دوروب هریانا ،
چکیر گاه بورنون کی ایی قانا .

ساهاما لار

اینه ، اینه
اینه ، اینه ،
اوجو دویمه ،
بال باللئجا ،
باللی کچی ،
شام آغاجی
شاطر کچی ،
قوز آغاجی ،
قوتور کچی ،
هوپّان ، هوپّان ،
یئرتئل ، یئرتل ،
سو ایچ ، قورتول .

* * *

موتال ـ موتال

موتال ، موتال ،
ترسه موتال ،
قتل آتار ،
قایماق قاتار .
آغ قوشوم ،
آغار چئشم ،
گؤی قوشوم ،
گؤیر چینیم .
قارغا قارا ،
دورنا جالا .
چیلمه چیلیك ،
بیرجه املیك .
چمبر چارئق ،
امره قولو ، وورناغارا ،
چئخ قئراغا ،

* * *

عمیم اوغلو

عمیم اوغلو ،
ئوزو بوغلو ،
هالدئرئم دی ،
هولدوروم دی ،
گویه بیر آغاج آتدی .
کرکی ساپی ،
گل بوداغی .

***

بارماقلار

باش بارماق ،
باشالا بارماق ،
اوزون حاجی ،
قئل توراجی ،
خئرداجا باجی.

***

بو ووردو ،
بو توتدو ،
بو پیشیردی ،
بو یدی ،
وای ، جولوجولویه قالمادی.

***

آجئتمالار

حسن آغا
حسن آغا ،
دولدو یاراغا ،
میندی اولاغا ،
سوردو باغا ،
بیر قوش ووورد،
او دا قورباغا .
وردی قوناغا ،
قوناق یمه‌دی ،
سالدی یاغا ،
اوزو تللّه‌دی ،
بیزه ورمه‌دی .
یدی قورباغا ،
دوشدی یاتاغا .

★

هدیدی ، هدیدی ،
سنین یرین گدییدی ،
آل باشئنا ، گول باشئنا ،
ات تاختاسئن وور باشئنا .

***

کچل

کچل ، کچل ، داز کچل
هر یاندا پرواز کچل ،
قیش گلیب ، قوتارمیسان ،
بودو گلیر یاز ، کچل .

کچل ، کچل ، مرندی ،
قولاری دویمه‌لندی ،
اشیتدی ساچلی گلیر ،
باشینا کل الندی .

کچل ، کچل نوخودو کچل ،
باشی ـ گؤزو قوخولی کچل .

کچل ، کچل ، مرنده ،
آرپا ، بوغدا سرنده ،
بیر آرپانی بش ایله‌ر ،
یدی قازان آش ایله‌ر ،
گلین یئتیلاق باشینا ،
زهر قاتاق ، آشتنا .

کچل آشین پیشیبدی ،
نخودلارین شیشیبدی ،
اون ایکی کچل بیر یاندا ،
خارتا ـ خورتا دوشوبدو .

کچلین خوندو باشی ،
آشیه میندی باشی ،
او یاندا داوا دوشدی ،
بویاندا سئندی باشی .

من‌ده ، من‌ده .★

بیر اوشاق ـ دییر ، او بیریسیده جواب ـ ویر :

ـ گل گده‌ك باغا ،
ـ من‌ده ، من‌ده .
ـ چئخاق بوداغا ،
ـ من‌ده ، من‌ده .
ـ شافتالی یئغاق ،
ـ من‌ده ، من‌ده .
ـ باغوان گلسین ،
ـ من‌ده ، من‌ده ،
ـ ایتی قیشقئرسین ،
ـ من‌ده ، من‌ده .
ـ ایت منه هرسون ،
ـ من‌ده ، من‌ده . . .

بو اویون مختلف متن‌لرده‌ایفااولونور . دییله‌ن سؤزه موافق شکیلده « من‌ده ، من‌ده » و « سن‌ده ، سن‌ده » جواب دریلیر .
بورادا مقصد اوشاقلارا یوبانماقدان، چاشمادان ، وضیعده‌ن وردیشینی‌تلقین اتمکدیر .

نینیره‌م اونی

بیزه اوچ آد بلیّدی ،
شکرلیدی ، باللئدی .
علی ، ولی ، پیره‌لی ،
محمّد اوندان ایره‌لی ،
فئندق ساتان ، قوز ساتان
رحمتلیك سنین آتان

■■■

فاطما ، تکّذبان ،
زبیده بیر جان ،
تکذبان ده‌یر ،
فاطما هی یه‌یر .

✤ ✤ ✤

فاطما ، تکذبان ،
قارئشدی هر یان ،
کیشنه‌دی گؤیلر ،
داغئلدی اولر .

■■■

فاطما ، زیبیده ،

ایکیسی بیر بویدا ،

فاطما دالاشدی ،

زبیده قاشدی ،

بارئدان آشدی ،

چارخا دولاشدی ،

تندیره دوشدو .

■■■

فاطما تندیر ده ،

آل ـ آیاغی کندیرده ،

فاطما بیچینده ،

قان تر ایچینده ،

جئرئقدئر دونو ،

نینیره‌م اونو .

***

زبیده چؤلده ،

آیاغی گؤلده ،

باشی دومانلی ،

کهنه تومانلی ،

الی سئپرگه‌لی ،

ساچی سیرکه‌لی

یانی، ایت دی ،

یاخاسی بیت‌دی ،

قنادی سونو ،

نینیره‌م اونو ،

■■■

تکذبان یاتئر ،

قئز دمه ، قاطئر ،

خور- خورخورولدار ،

گور- گور گورولدار ،

گؤزلری میش میش ،

یاناغی پیشمیش ،

آل‌لری قطیر ،

ایسته‌یبر خطیر ،

آیاغی کندیر ،

نفسی تندیر ،

دیلی بیر آرشین ،

بورنو بیر سجیم ،

■■■

عمرو آخئردی ،
آخئری ناخئردی ،
بله سؤیله‌رم ،
اونو نیله‌رم :

***

بوز اوسته

بیرقاری ننه واریدی ،
اونون بیر اینه‌گی واریدی ،
طوولده یری داریدی ،
سئچماقا بیزاری‌دی ،
آپاردیم‌سووارماقا ،
آیاقی زودی قیچی سیندی ،
دئدی : بوزسن نه ظالم‌سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدم‌گون منی آریتمزیدی ،
دئدی : گون سن نه ظالم‌سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، بولوت قاباقیمی کسمزیدی ،
دئدی ، بولوت سن نه ظالم‌سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، یاغیش مندن یاغمازیدی ،
دئدی : یاغیش سن نه ظالم‌سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، گوی اُوت مندن بیتمزدی ،
دئدی : گوی اُوت سن نه ظالم سن ،

دئدی : من ظالم اولسیدیم ، قویون منی یه‌مزدی ،
دئدی : قویون سن نه ظالم سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، قورت منی یمزدی ،
دئدی : قورت سن نه ظالم سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، ایت منی قاپمازدی ،
دئدی : ایت سن نه ظالم سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، قاری نه‌نه منی قاپوسینا باغلامازدی،
دئدی : قاری نه‌نه ، سن نه ظالم سن ،
دئدی ، من ظالم اولسیدیم ، سیچان منیم بوغدامی آپارمازدی،
دئدی : سیچان سن نه ظالم سن ،
دئدی : من ظالم اولسیدیم ، پیشیک منی یه‌مزدی ،
دئدی : پیشیک سن نه ظالم سن ،
دئدی : ظالمم ـ ها ظالمم ،
قاپی دالیندا دورارام ،
ساری بوغومی بورارام ،
کورسی آلتی قئشلاغیمدی ،
کورسی اوستی یایلاغیمدی ،
قاری نه‌نه هرنه بیشرسه ،
اودا منیم ـ بویماقیمدی[1] .

۱ـ بویماق : لوطی‌خرجی وبعضی محال‌لاردا دا بوغ‌یاغی دیه‌رلر

✿« (یانئتماجالار) »✿

★ آی قئل قویروق قئرقاوول ، گئل بو کولا گیر ، قئل قویروق قئرقاوول .

بازاردا نه اوجوز ؟ میس اوجوز، دوز اوجوز ، کئنجئت اوجوز.

★ گئتدیم گؤردوم بیر دَره‌ده ایکی کار ، کور ، کؤر کو یئرتئق کیرپی وار. دیشی کار، کور، کؤر کو یئرتئق کیرپی اَر کئک کار ، کور، کؤر کو یئرتئق کیرپی‌نین کؤر کو نو یاماماقدانسا ؛ اَر کئک کار ، کور ، کؤر کو یئرتئق کیرپی دیشی کار ، کور ، کؤر کو یئرتئق کیرپی نین کؤر کو نو یامایسئر .

★ مولآنی عمامه‌لمه‌لیمی ، عمامه‌لمه‌مه‌لیمی ؟

★ آشپاز عابتّاس بوزباش آسار او باشدا ، بو باشدا .

★ قاتئق سارئمساقلاسان دا یِمئک اولار ، سارئمساقلاماسان دا .

★ قووولامالاشسان دا قووولامالاشاجاغام ، قووولامالاشماسان دا قووولامالاشاجاغام .

★ آتی مین ، ایتی قوو ، آتی مین ، ایتی قوو ، ایتی قوو ، آتی مین . . .

ـ ... یمیس: بو میس کاشان میس ایمیش .

★ آغ بالقاباق ، بوز بالقاباق ، بوز قالقاباق ، آغ بالقاباق .

★ گئتدیم گؤردوم بیر دره‌ده یئدی قارا ، قاشقا ؛ تپل ، سکیل کیچی وار . دیدیم :

آی یئدی قارا ، قاشقا ، تپل ، سکیل کیچی ، منیم یئدی قارا ، قاشقا ، تپل ، سکیل کیچیمی گؤردونمی ؟

دیدی :

ـ سنین او یئدی قارا ، قاشقا ، تپل ، سکیل کیچین منیم یئدی قارا ، قاشقا ، تپل ، سکیل کیچی‌مین یئدی قارا ، قاشقا ، تپل ، سکیل بالاسئیدی .

★ بوز آتئن بوز توربانئن بوش آس باشئنان ، آپار ایسلات گتیر ، یاش آس باشئنان .

★ یورغانا یوغرول یورغون .

★ کئپ قولپو ، خوب کئپ قولپو .

★ آغا اوینین دار آرالئغی .

★ آی دییر میلتنمیه نه قالئب ؟

★ آی آخساق آشپاز حسن شاه ، آشپازلار آش پیشیریر ، سن‌ده گل آش پیشیر ، آی آخساق آشپاز حسن شاه !

آرزولامالار

قیزیم

قیزیم ، قیزیم ، نازلی قیزیم ،
مین تومنه آزدی قیزیم
مین تومنی گتیردلر ،
قیزی یردن گؤتوره‌لر .

✻

بالامدی ، خاندی . خاندی ،
باغچادا ، قوش توخاندی .
میصیری قیلینج بلینده .
وورماغا پهلوواندی .

✻

قیزیم قیزلار ایچینده ،
آیریلمی یوخ قیچیندا .
قیزیمچون الچی گلدی ،
بو گلدن آیین ایچینده .

✻ ✻ ✻

بالام

بالاما قوربان دایچالار ،
بالام هاچان آل چالار؟

بالاما قوربان اینکلر ،
بالام هاچان ایمکلر ؟
بالاما قوربان ایلانلار ،
بالام هاچان دیل آنلار ؟

بالاما قوربان خالاسی ،
بالام قیزیل پاراسی .

بالاما قوربان میوه‌لر ،
بالام هاچان اوله‌نر؟

بالاما قوربان دایاقلار ،
بالام هاچان اویناقلار ؟

✻ ✻ ♠

جور به جور

ئوشودوم

ئوشودوم ها ، ئوشودوم ،
داغدان آلما داشیدیم .
آلما جیغیمی آلدیلار ،
منی جُرمه سالدیلار .
من جُرومددن بزارام ،
درین قویو قازارام .
درین قویو بش کچی ،
هانی بونون ارگجی
ارکج قایا باشیندا ،
هی الهدیم گلمه‌دی ،
چییید وهردیم یمه‌دی .
چییید قازاندا قاینار ،
قنبر بوجاقدا اوینار
قنبر گئتدی اودونا ،
قارغی باتدی بودونا .

بش بارماغیم گوموشدو .

گؤموشو وردیم تاتا ،

تات منه داری وردی .

دارینی سَپدیم قوشا ،

قوش منه قاناد وردی ،

قانادلاندیم اوچماغا ،

حق قاپیسین آچماغا .

حق قاپیسی کیلیدلی ،

کیلید بابام اَلینده ،

بابام گیلان یولوندا .

گیلان یولو دَر بَدر ،

ایچینده میمون گه زدر .

میمونون بالالاری ،

منی گؤرچدك آغلادی ،

ثوره‌بیمی داغلادی.

ایکی خوروز ساواشدی ،

بیری قانا بولاشدی ،

قان گَتتدی چایا دوشدو ،

چایدان گؤیرچین اوچدو .

گویرچین آلا پاختا ،

یوواسی قلبی ، تاختا .

اونو ووران بَیگ اوغلو ،

قان قوسسون لاختا ـ لاختا .

♣ ♠ ♠

یئل بابا

هیوا ، نارین ایی گلیر ،
آس ، ای گیلاوار ، گیلاوار .
گؤلده‌ن خارئن ایی گلیر ،
آس ، ای گیلاوار ، گیلاوار .
سنده‌ن یارین ایی گلیر ،
آس ، ای گیلاوار ، گیلاوار .
آی خوش گیلاوار ، گیلاوار .

✶

آ ، یئل بابا ، یئل بابا ،
قوربان سنه گل ، بابا.
دخیلیمیز یرده قالدی ،
یاخامیز آلده قالدی ،
آ ، یئل بابا ، یئل بابا ،
قوربان سنه ، گل ، بابا .

✣ ✣ ✣

تولکو و قورد

تولکو گزه‌نده یئخئلئب ناگهان ،
بیر قویویا دوشموش ایدی بیر زامان .
تورپاغا سورتموش دی اوزون ، هم‌گؤزون ،
قورتارا بیلمه‌زدی ئولومده‌ن ئوزون .
دوشدو قضاده‌ن اورا قوردون یولو ،
باخدی کی گؤرسون قویو بوشدور ، دولو.
تولکو اونو گؤردو سلام ایله‌دی ،
آغلادی، یالواردی بئله سؤیله‌دی :
ـ قورد له‌له ، سنده‌ن ادیره‌م التماس ،
سن منی بو مهلکه‌ده‌ن ات خلاص،
قورد دئدی : ـ چوخ - چوخ یانئرام حالئنا ،
خاطیریم آشفته دیر احوالئنا .
بیلمیره‌م آخشام اده‌جکسن نجه ؟
صبح آچاجاقسان نه سایاق بو گجه ؟
تولکودئدی : ـ چوخ ساغ اول آی قورد له‌له،
بوش دانئشقدان نه چئخار حاصله .
سن بئله هر گاه منه غمخوارسان ،

اوشاق لار!

گلین ـ گلین اوشاقلار ،
قیرمیزی گؤن چیخیبدی ،
یل بابانی یخیبدی ،
داها یاغمیری کسیب قار،
گلین ییغاق قارلاری ،
بابانی دوزه‌لداق باری !

۴۱۷۳۴

قیز خاتون

ایو سوپوره‌ر توز ایلر
اوغلان قیزا گوز ایلر
قیزین آدی قیز خاتون
قوینوندا بیر قیز آردین
قیز آردین بیر قوش اولدی
باغچیا قونموش اولدی
شاه اوغلو توتموشیدی
شاه اوغلو جنت مکان
ایکی گوز بیر گیردکان
ترازییا وئردیم تکان.

قاشی قارا!*

قاوالی چالا ـ چالا گئتدیم باغا ،
باغدا کی قیزلارینان اویناماغا .
آل آتدیم چیکیک قیزئن مه‌مه‌سینه ،
بیو ک قیز هارای‌لادی ننه‌سینه .
ننه‌سی بیر داش آتدی قابرقاما .
قابرقامی توتا توتا گئتدئم خانا .
خان دئدی قاشی قره گوزی قره .
اوت یانا ، دمیر قیزا ، اوردک اوزه،
اوردکی ساخلاماغا ایپک گره کدی ،
یارینان اویناماغا اوره ک گره کدی.

* بونغمه‌نی تلیم‌خان کندیندن آقاخانم موسوی گوندریب. ساغ اولسون .

یاغدی یاغیشلار

یاغدی یاغیشلار
بانّادی قوشلار
حیوان جامیشلار
قالدی قارآتدا

نه‌نه بالا

قارقا ده‌یر قارقار
قجه‌له ده‌یر زهرمار
سئرچه ده‌یر سنه نوار
نه‌نه بالادی‌لاردانیشیرلار

پیشیک‌لر

پیشیکیم ـ پیشیکیم سوه اسر
اشیگه چیقما یل اسر
بو ایل بیزه قوناقسان
گلن ایل‌ده سر بسر
پیشیک‌لر پیشیک‌لر ساری پیشیک‌لر
ایله سین دیوانوزی تاری پیشیک‌لر
بیریسی اوغرودی بیرسی خراسی
بیریسی یان باجادان وزیر سلامی
بیرسی گئجه‌لر آشپزخانایا وزیر تالانی

اهدایی
دکتر حسین [illegible]

کتابین ایچینده کی‌لر

اوغلوم ۵
دوز گولر ۹

آ، تشتی- تشتی ۱۰
آ ، تشتی ۱۳
اوستوبودو ۱۵
آکیل بکیل ۱۷
حامام حامام ایچینده ۱۸
حیوانلارا و قوشلارا دایر ۱۹

تولکو ، تولکو ۱۹
پیشیک ۲۱
جوجه لریم ۲۲
پئس پیسا خانئم ۲۳
سیچان سولوب بیگ ۲۴
ساهامالار ۲۵

اینه ، اینه ۲۵
موتال ـ موتال ۲۶
عمیم اوغلو ۲۷
بارماقـلار ۲۸

آجئتمالار ۲۹
حسن آغا ۲۹
کچل ۳۰
من‌ده ، من‌ده ۳۲
نینیره‌م‌اونی ۳۳
بوز اوسته ۳۷
بانئتماجالار ۳۹
آرزولامالار ۴۱
قیزیم ۴۲
بالام ۴۳
جور به جور ۴۴
ئوشودوم ۴۵
یئل بابا ۴۸
تولکو و قورد ۴۹
اوشاق‌لار ۵۰
قیزخاتون ۵۱
قاشی قارا ۵۲
یاغدی یاغیشلار ۵۳
پیشیک‌لر ۵۴
کتابین ایچینده کی‌لر ۵۵